

Vlaams
Parlement

vergadering **C27**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Wonen, Armoedebelid en Gelijke
Kansen

van 16 oktober 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Kurt De Loor tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de Armoedebaarometer 2014 – 115 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van de heer Jan Bertels tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de invulling van het coördinerend ministerschap armoede – 177 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Michèle Hostekint tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de herziening van het stelsel van de sociale leningen – 133 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van het stelsel van sociale leningen – 163 (2014-2015)	8
VRAAG OM UITLEG van de heer Joris Poschet tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de Vlaamse uitwerking van het Interfederaal Plan tegen Homo- en Transfobie – 118 (2014-2015)	15

VRAAG OM UITLEG van de heer Kurt De Loor tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaten van de Armoedebaarometer 2014

– 115 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van de heer Jan Bertels tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de invulling van het coördinerend ministerschap armoede

– 177 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, op 25 september 2014 presenteerde Decenniumdoelen 2017 de resultaten van de zevende meting van de Armoedebaarometer. Uit deze meting blijkt dat de decenniumdoelen nog lang niet in zicht zijn. De doelstellingen uit het Pact 2020 voorzien in een daling van de armoede met 30 procent en een halvering van de kinderarmoede tegen 2020. Decenniumdoelen 2017 stelt zich vragen over de haalbaarheid van de decenniumdoelen en stelt dat er structurele maatregelen nodig zijn om het tij te keren. Ik wil niet in herhaling vallen want ik heb het gisteren ook al in de plenaire vergadering gezegd, maar ik zie deze niet in het Vlaams regeerakkoord. U hebt verwezen naar uw beleidsnota, waar er waarschijnlijk meer aandacht aan zal worden besteed.

Minister, ik wil me nu vooral toespitsen op de cijfers. Uit de cijfers blijkt dat het aantal Vlamingen met een inkomen onder de armoederisicodrempel toegenomen is tot 680.000 mensen, goed voor 10,9 procent. Bovendien blijkt uit de cijfers dat één kansengroep het bijzonder moeilijk heeft: het armoedepercentage van niet-EU-burgers bedraagt 35 procent, dat van EU-burgers 'slechts' 9 procent.

Minister, welke maatregelen zult u nemen om de zogenaamde 'gekleurde' armoede aan te pakken? Stapt u af van de doelstelling, vooropgesteld in het ViA-plan (Vlaanderen in Actie) van de regering-Peeters, om armoede tegen 2020 met 30 procent te laten dalen? Zo ja, welke doelstelling stelt u dan voorop?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me graag aan en wil de minister vragen stellen over de procedure en twee vragen over de inhoud.

Minister, tijdens de Septemberverklaring hebt u geponereerd dat het thema armoede behoort tot de bevoegdheid van elke individuele minister, dat u voor zichzelf een rol zag als 'coördinator armoedebestrijding' en dat er verder zou worden gewerkt aan het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.

Gisteren en de voorbije week hebben we al iets gehoord over het zogenaamde coördinatorschap armoedebestrijding, maar ik zou toch graag enige verduidelijking willen krijgen om een efficiënte samenwerking tussen de minister en het parlement te bewerkstelligen. Minister, hoe ziet u uw rol als 'coördinator armoedebestrijding'? Ik hoop op een maximale invulling en geen minimale invulling, maar ik neem aan dat u dat ook zult vertellen.

Dan heb ik nog een procedurele vraag. Tot wie moeten wij ons wenden voor parlementaire initiatieven inzake integrale armoedebestrijding? Minister, tot u of tot de individueel bevoegde ministers en dus opgesplitst per bevoegdheidsdomein?

Dan heb ik nog inhoudelijke vragen. Wie zal er een globaal antwoord geven op de verzuchtingen van het Netwerk Tegen Armoede of op de verzetsdag tegen armoede van morgen? Minister, zult u dat doen of zullen wij en zij ons moeten wenden tot de individuele ministers?

Wie zal erover waken dat een 'armoedetoets' wordt uitgevoerd bij vooropgestelde maatregelen van deze Vlaamse Regering? Is deze armoedetoets uitgevoerd bij de opmaak van de maatregelen voor de begroting 2015? Zo ja, kan het resultaat kenbaar gemaakt worden? Zo nee, waarom niet? Wat is de stand van zaken van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding?

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik vind het in elk geval prettig, mijnheer De Loor, om vast te stellen dat vandaag de gemoederen wat minder opgejaagd zijn. Dit vind ik een prettige manier van samenwerken over meerderheid en oppositie heen rond concrete en beleidsgerichte vragen. Zo zien en horen we het graag.

Mijnheer Bertels, in alle eerlijkheid, ik vind uw vragen in zeker opzicht een beetje flauw. Het gaat wel heel erg over de procedure – u hebt het ook zelf gezegd – en u hebt ook een aantal inhoudelijke vragen gesteld. U zegt dat de minister 'poneerde' dat ze coördinerend bevoegd is: het is geen poneren, maar een vaststelling. Het was in het verleden zo en wat ons betreft, mag dat in de toekomst zo blijven. Ik vind het een beetje jammer. We kunnen er een semantische discussie van maken, maar daar wordt niemand beter van. Ik hoop dat het bij deze eerste keer blijft en dat we vrij snel tot de kern kunnen komen.

Beide vraagstellers – en daar wil ik eerlijk in zijn – raken natuurlijk een aantal zeer pertinente vragen aan, maar ik zit een beetje met hetzelfde gevoel van gisteren. Het zijn vragen die perfect thuishoren bij de bespreking van de beleidsnota die er snel zal aankomen en waar we op dat ogenblik ook ruim de tijd voor zullen hebben. In dat opzicht heb ik geen bijkomende vragen. Ik ben natuurlijk wel benieuwd naar het antwoord van de minister, maar ik kijk vooral uit naar de discussie bij de bespreking van de beleidsnota.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp-a): Voorzitter, u bent het toch die vragen beoordeelt op ontvankelijkheid en niet de heer De Bruyn?

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Mijnheer Vandenbroucke, ik heb over alles een mening.

De voorzitter: Het spreekrecht in het parlement is vrij en de ontvankelijkheidsbeoordeling is inderdaad niet veranderd sinds de laatste publicatie van het Reglement.

Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, we kunnen een nieuwe minister niet aanspreken over de cijfers van de voorbije jaren. We moeten daar intellectueel eerlijk in zijn.

Tijdens de voorbije legislatuur is er in de beleidsnota's en -brieven ook rekening gehouden met de decenniumdoelen. Armoede is een zaak van iedereen en we

moeten de stakeholders en het middenveld bij het beleid betrekken. Ik suggereer dan ook om het luik van de decenniumdoelen ook op te nemen in de beleidsnota.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer De Loor, de eerste vraag uit uw schriftelijke neerslag hebt u laten vallen omdat die gisteren al is besproken. Ik herhaal dat de beleidsnota's volop bediscussieerd worden binnen de Vlaamse Regering, en in die van mij zult u heel veel dingen terugvinden. Mijnheer Bertels, ik heb tijdens de plenaire zitting het verkeerde woord gebruikt. Ik heb gezegd: "Ik ben de zogezegde coördinator voor armoedebestrijding." Maak daar voor mijn part 'zogenaamde' van. Ik vind dit eerlijk gezegd een flauwe vraag, maar u mag die stellen.

Wat houdt het coördinatorschap in? Net hetzelfde wat de voorbije jaren is gebeurd. Ik weet niet of u beseft wat mijn budget is als minister van Armoedebestrijding voor één jaar: 7,5 miljoen euro. Dat is exact hetzelfde bedrag als tijdens de voorbije legislatuur. We hebben daar niet aan gemorreld, maar met 7,5 miljoen kan er niet zo heel veel worden gedaan. Dit is een horizontale verantwoordelijkheid van de hele regering. Ik denk bijvoorbeeld aan de ministers van Onderwijs, Welzijn, Werk, Cultuur en Sport om de grondrechten van participatie te kunnen garanderen. Ook ik als minister van Wonen draag daar verantwoordelijkheid in. Er is dus een collegiale samenwerking nodig.

Er is ook gevraagd naar het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA). Zoals dat elke nieuwe legislatuur gebeurt, heeft de regering twaalf maanden de tijd om een VAPA uit te werken. Het zal grondig kunnen worden besproken en geldt voor vijf jaar. We zijn momenteel volop bezig met de beleidsnota's. Als coördinerend minister van Armoedebestrijding zal ik erover waken dat er in de verschillende beleidsnota's voldoende aandacht is voor het aspect armoede en armoedebestrijding. Er zal ook een armoedetoets worden ingevoerd. Het is de verantwoordelijkheid van elke functioneel bevoegde minister om daarop toe te zien, zoals de minister van Onderwijs, Welzijn, Wonen en Werk. Die laatste moet bijvoorbeeld nagaan of er wel voldoende mogelijkheden zijn om mensen een inkomen te laten verwerven uit arbeid. Het VAPA komt er, maar na de beleidsnota. Daarin zullen al grote richtlijnen staan hoe het VAPA er zal uitzien.

We moeten over dergelijk belangrijk actieplan goed nadenken en niet holderdebolder met iets komen om het dan na drie maanden te moeten bijsturen. We hebben een jaar de tijd om het op te maken en het plan zal gelden voor vijf jaar. Ik zal er alles aan doen om dit in alle openheid met jullie te bespreken. Ik heb gisteren tijdens de plenaire zitting ook al gezegd dat ik absoluut bereid ben om aan alle beleidsnota's meer dan in het verleden tijd en aandacht te spenderen. Ik ben zelfs bereid om dag en nacht en in het weekend als het moet daarover te debatteren. Dit geeft aan dat ik dit erg belangrijke onderwerpen vind, en niet alleen armoedebestrijding maar ook wonen waarin een specifiek luik zit om armoede te kunnen tegengaan.

Mijnheer De Loor, u vraagt hoe ik de gekleurde armoede wil aanpakken. Ik ben het met u eens – en de cijfers liegen er niet om – dat in die specifieke groep de armoede net nog iets hoger ligt, maar ik hou er eigenlijk niet van om gescheiden beleid te voeren. Ik voer een gecoördineerd armoedebeleid in samenspraak met mijn collega-ministers en alle doelstellingen gelden voor alle mensen. Ik raak nu even ook een andere bevoegdheid van mij aan, namelijk integratie en inburgering. We moeten nog meer inzetten op de kennis van de Nederlandse taal, zeker voor die doelgroep. Die kennis zorgt ervoor dat ze meer kansen hebben op de arbeidsmarkt en op het verwerven van een diploma. Dat zijn twee belangrijke dingen om niet in de armoede te belanden of uit de armoede te kunnen geraken.

Ik zal de doelstelling van het Pact 2020 om 30 procent minder armoede te hebben, niet loslaten. We blijven dat doel nastreven en het zal ook in de beleidsnota ter sprake komen. Het is een ambitieuze doelstelling die niet alleen deze Vlaamse Regering moet nastreven, maar ook moet gebeuren in samenwerking met de Federale Regering. Ik heb erg goede contacten met de bevoegde federale minister van Armoedebestrijding. We kunnen zeker de handen in elkaar slaan om die ambitie te realiseren.

Mijnheer Bertels, ik heb reeds vermeld dat het beperkte budget voor het coördinerend armoedebeleid slechts 7,5 miljoen euro bedraagt. Het lijkt me dan ook nuttig dat bepaalde netwerken of groepen die actief tegen armoede strijden, zoals het Netwerk tegen Armoede en de verenigingen waar armen het woord nemen, zich, afhankelijk van het onderwerp, eerst tot de functioneel bevoegde minister wenden.

Als het over de studiebeurzen gaat, lijkt het me logisch dat ze zich tot de minister van Onderwijs wenden. Als het over de terugdringing van de energiearmoede gaat, lijkt het me nuttig dat ze zich in eerste instantie tot de minister van Energie wenden. Als ze een vraag hebben over de tewerkstelling van mensen met een laag diploma en de doorstroming van studenten die het op school moeilijk hadden naar de arbeidsmarkt, lijkt het me nuttig dat ze die vraag in eerste instantie aan de minister bevoegd voor het werk stellen.

Ik zal natuurlijk met de andere leden van de Vlaamse Regering overleggen. Door mijn rol zullen ze mij ook contacteren. Ik zal erop toezien dat in elke beleidsnota voldoende aandacht aan armoedebestrijding wordt besteed. De armoedetoets is een bevoegdheid van elke functioneel bevoegde minister. U moet me op mijn woord geloven dat ik niet zal nalaten daar goed op toe te zien. Ik zal ervoor zorgen dat elke minister van de Vlaamse Regering zijn verantwoordelijkheid opneemt. Ik twijfel er niet aan dat elke vakminister zich absoluut van de noodzaak bewust is en dit met veel zin zal doen.

U hebt me eveneens gevraagd of de reguleringssimpactanalyse (RIA) op de begroting van toepassing is. Dit is niet het geval. Volgens een omzendbrief is de RIA enkel van toepassing op voorontwerpen van decreet en op ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering met een regulerend effect. Aangezien dit op de begroting niet van toepassing is, is die analyse ook niet uitgevoerd.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik dank u in de eerste plaats voor uw antwoord. Ik ben tevreden met uw verklaring dat u de doelstelling van het Pact 2020, een reductie van de armoede met 30 procent tegen 2020, in uw beleidsnota zult aanhouden. Ik ben benieuwd naar de maatregelen die u zult vooropstellen. Er is duidelijk nog veel werk aan de winkel.

Wat de maatregelen betreft om de zogenaamde gekleurde armoede aan te pakken, blijf ik op mijn honger. Volgens een verslag van de studiedienst van beweging.net dragen vooral migranten de last van de stijgende armoede. Van de 11,2 procent kinderen die in 2013 in een kansarm gezin zijn geboren, heeft 60 procent een moeder uit een land buiten de EU.

U wilt geen gescheiden beleid voeren en ik beweer ook niet dat u dat zou moeten doen. Er is echter wel nood aan specifieke maatregelen om die problematiek aan te pakken. U hebt aangekondigd dat u zeer sterk de nadruk op de verwerving van de Nederlandse taal zult leggen. Ik hoop dat u in uw beleidsnota ook andere specifieke maatregelen voor de aanpak van de gekleurde armoede zult opnemen.

Tot slot vind ik dat de Vlaamse Regering een aantal kansen laat liggen. Een aantal nieuwe bevoegdheden, zoals de kinderbijslag en de woonbonus, zijn naar Vlaanderen overgeheveld. U laat daar kansen liggen. De academici en de medewerkers van het Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck zijn van mening dat radicaal op kostencompenserende maatregelen moet worden ingezet. Als we kijken naar wat er in het Vlaams regeerakkoord over, bijvoorbeeld, de kinderbijslag of de schooltoelagen staat, word ik ongerust.

Minister, ik wil afsluiten met wat ik gisteren tijdens de plenaire vergadering ook al hebt gezegd: eigenlijk zou het voor u en voor ons elke dag een werelddag van verzet tegen armoede moeten zijn.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp-a): Minister, ik dank u voor het antwoord. Sommige mensen vinden het misschien flauw, maar uw procedurele verduidelijkingen zijn belangrijk voor mij en voor veel mensen die in armoedeorganisaties actief zijn. Ik dank u voor uw verduidelijking.

We weten natuurlijk dat de RIA niet op de begroting zelf moet worden toegepast. Ik leid uit uw antwoord echter af dat de armoedetoets zal worden uitgevoerd op de individuele maatregelen die uit de begrotingsdocumenten voortvloeien. Zo heb ik uw antwoord geïnterpreteerd.

De termijn van twaalf maanden in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding is voor ons natuurlijk ook geen nieuwigheid. Ik heb begrepen dat we hierover een discussie zullen kunnen voeren. U zult in uw beleidsnota al een aantal punten aanhalen en bakens uitzetten. We zullen hier dan verder op ingaan.

Minister, zoals de heer De Loor al heeft vermeld, blijft de armoedebestrijding een gevecht van elke dag op alle terreinen. Ik heb begrepen dat u er mee over zult waken dat alle leden van de Vlaamse Regering dit elke dag op alle terreinen zullen trachten waar te maken.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Zoals ik al heb vermeld, zal de beleidsnota al een aantal goede maatregelen bevatten. Het gaat dan vooral om structurele maatregelen. Ik vind dit beter dan punctuele maatregelen of eenmalige acties om de armoede concreet te bestrijden. U mag van mij veel structurele maatregelen verwachten.

Met betrekking tot de gekleurde armoede wil ik nog een ander voorbeeld geven. Ik ontken de daarnet aangehaalde cijfers niet. Daarnet heb ik de kennis van het Nederlands als voorbeeld aangehaald. Het belang hiervan is ook niet ontkend.

Ik kan nog een ander concreet voorbeeld geven, maar dan kom ik op het terrein van een collega. Zo zien we bij gezinnen met een migratieachtergrond dat de kinderen niet vroeg genoeg naar school gaan. Wij hebben in het regeerakkoord in samenspraak met minister Crevits een aantal afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat die kinderen zo vroeg mogelijk naar school gaan zodat zij niet met een achterstand beginnen. Dat is een heel belangrijke maatregel. Wij moeten die ouders ook heel nauw betrekken bij de oudercontacten. Dat kan alleen in het belang van de kinderen zijn. Dit is een concreet voorbeeld dat niets met mijn eigen bevoegdheden te maken heeft, maar waarvoor we toch maatregelen hebben opgenomen in het regeerakkoord. Dit zal wellicht ook kunnen worden besproken in de beleidsnota Onderwijs.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (sp·a): Minister, in het regeerakkoord staat ook dat u vooral zult inzetten op structurele maatregelen en dat u zult afstappen van projectmatige maatregelen. Laat mij toe te stellen dat het ene het andere niet in de weg moet staan. Ik ben ervan overtuigd dat men door projectmatig te werken, op een efficiënte wijze tot structurele maatregelen kan komen.

Tot slot vind ik dat deze Vlaamse Regering een aantal kansen heeft gemist door in te zetten op die kostencompenserende maatregelen zoals kinderbijslag, schooltoelagen, de vergoeding van de facturen voor water en elektriciteit. Dat staat haaks op wat er nodig is om armoede te bestrijden. Maar we hebben het daar ongetwijfeld nog over bij de bespreking van de beleidsnota.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Michèle Hostekint tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de herziening van het stelsel van de sociale leningen
– 133 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de hervorming van het stelsel van sociale leningen
– 163 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp·a): Minister, ik wil niet vooruitlopen op de beleidsnota die er heel spoedig aankomt, maar ik wil vandaag toch al een vraag stellen over het stelsel van de sociale leningen omdat u daar zelf een aantal weken geleden een aantal verklaringen over hebt afgelegd in de pers. Klopt dat niet, minister? Heeft De Morgen dat spontaan op de voorpagina gebracht? U zult me daar straks uiteraard op antwoorden.

Het blijft een feit dat een aantal weken geleden op de voorpagina van een krant een artikel werd gewijd aan het stelsel van de sociale leningen. De sociale leningen zijn hier tijdens de vorige legislatuur ook al meermaals ter sprake gekomen, niet het minst natuurlijk omdat jaar na jaar werd vastgesteld dat daar een enorme vraag naar was en dat de budgetten vaak moesten worden verhoogd. Dat is ook exact wat er vorig jaar is gebeurd. Ik dacht dat er over de hervorming van de sociale leningen altijd een kamerbrede consensus bestond, namelijk dat die sociale leningen een heel belangrijke functie hebben. Naast de woonbonus zijn ze ongetwijfeld een heel belangrijke stimulans voor de eigendomsverwerving, zeker voor jonge mensen, voor starters, voor mensen die het niet zo gemakkelijk hebben om op die private eigendomsmarkt hun weg te vinden, voor mensen die een extra duwtje in de rug kunnen gebruiken, voor alleenstaanden en eenoudergezinnen.

Het is niet zo verwonderlijk dat die sociale woonleningen een enorm succes kennen. De private banken hanteren lange rentevoeten, maar daartegenover stellen die private banken steeds strengere eisen aan mensen die een hypothecaire lening willen afsluiten. Er zijn nog niet zo lang geleden berichten verschenen over enorme sommen eigen inbreng die worden gevraagd. Jonge starters en alleenstaanden kunnen die inbreng niet op eigen krachten ophoesten.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat het aantal aanvragen voor een sociale lening blijft toenemen.

Tijdens de vorige legislatuur heeft mevrouw Van den Bossche al een aantal aanpassingen aan het stelsel doorgevoerd om de betaalbaarheid van de sociale leningen te kunnen blijven garanderen. Ik verwijs naar de uitspraken waarvan u zegt dat het geen uitspraken zijn maar gewoon een louter eigen berichtgeving van De Morgen – u zult me straks verklaren hoe dat komt, niettemin heb ik het op de voorpagina van De Morgen gelezen – waarin u zegt dat u een aantal heel concrete plannen heeft om die voorwaarden nog te verstrengen.

Mijn vraag aan u is, tenzij u zegt dat die zaken die door de pers zijn gebracht of die wijzelf in De Morgen hebben gelezen niet kloppen, wat uw motivatie is om het stelsel te herzien en op basis van welke criteria en indicatoren u zich daarvoor baseert.

Aan welke voorwaarden denkt u dan? Wij hebben ze al kunnen lezen, maar u zult mij die ongetwijfeld willen toelichten te meer omdat u zegt dat u die zelf niet hebt gecommuniceerd.

Wordt het budget in de meerjarenbegroting dan ook herzien?

Wordt er in overgangsmatregelen of extra middelen voorzien om minstens alle aanvragen dit jaar te kunnen behandelen? Zo niet, op welke manier worden de aanvragers van de sociale leningen op de hoogte gebracht dat er geen budget meer zou zijn of dat ze niet meer in aanmerking komen? Zijn daar al afspraken over gemaakt met het Vlaams Woningfonds (VWF) en de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)?

Vreest u niet dat door een herziening van het stelsel en het verstrengen van de voorwaarden – en ik heb het dan vooral over de bijkomende voorwaarde die in de krant werd genoemd om herfinanciering uit het pakket te halen – jonge starters, alleenstaanden en eenoudergezinnen hard zullen worden getroffen?

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag ligt in dezelfde lijn als de vraag van mevrouw Hostekint. Wij baseren ons uiteraard – zoals u dat ook deed in de vorige legislatuur – op persberichten om te weten wat de hoogste aandacht verdient.

Ik heb de persberichten bij mij. Op 3 oktober verscheen bij Belga: 'Homans strenger voor sociale lenigen.' In Het Laatste Nieuws stond: 'Budget sociale leningen is op.' En in De Morgen lasen we: 'Slachtoffer van eigen succes.' Minister, u weet ook hoe wij onze vragen stellen. Als we lezen dat er ergens een probleem is, willen we de minister daarover toch wel eens ondervragen.

De reden van de vragen ligt dus in de persartikels. Er is natuurlijk ook het Vlaams regeerakkoord waarop we ons kunnen baseren. Ik denk niet dat het de bedoeling is dat ik de passage uit het Vlaams regeerakkoord en de doelstelling om te sleutelen aan het stelsel herhaal. Tot op vandaag kan er worden geleend voor de aankoop van een huis, het behoud van een woning, renovatie, verbetering of aanpassing van een woning, de aankoop van een sociale kavel of daarmee gelijkgestelde bouwgrond of kavel, of voor de terugbetaling van vroeger aangegane schulden voor de renovatie, aankoop of bouw van een woning, wanneer voor de afbetaling ervan minstens de helft van het maandelijks netto-inkomen nodig is. De sociale leningen hebben zeker de laatste jaren sterk aan populariteit gewonnen, versterkt nog door de economische crisis.

Het tekort aan budget was de laatste jaren een terugkerend fenomeen. Op vandaag hebben mensen het plan opgevat om zelf te bouwen of een stuk grond te verwerven met behulp een sociale lening. Daarom is de timing en de manier van communiceren zeer belangrijk wanneer de voorwaarden zullen wijzigen. Er is heel veel te doen over de woonbonus en de angst hiervoor bij de bevolking. Sommigen kopen nog snel een woning om nog onder het oude regime van de woonbonus te vallen. Ik denk dat voor de sociale lening hetzelfde aan de gang is.

Minister, kunt u een stand van zaken geven over de huidige budgettaire marge voor sociale woonleningen: welk bedrag zal er dit jaar nog geleend kunnen worden? Kunt u toelichting geven rond de timing van de verstrenging van de voorwaarden voor een sociale lening? Vandaag kan men ook lenen voor de aankoop van een sociale kavel. Zal dit in de toekomst nog mogelijk blijven? Welke daling van het aantal sociale leningen denkt u te bereiken met het verstrengen van de voorwaarden? Zult u de regionale diversificatie van huizenprijzen voor het bepalen van de 'maximale verkoopwaarde' reeds in deze hervorming doorvoeren? Wat is de timing van dit streven? We krijgen signalen dat het budget voor 2015 ontoereikend zou zijn. We vragen ons dan natuurlijk af hoe de reglementering zal worden aangepast om constant beleid te kunnen uitvoeren.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, wij hebben ook de voorpagina van de bewuste kranten gezien. We lazen dat er tal van beslissingen werden genomen en ik meen dat de meeste van die beslissingen al tijdens de vorige legislatuur werden genomen, al werden ze nog niet allemaal omgezet in maatregelen wegens tijdsgebrek om de Vlaamse Wooncode aan te passen.

Toen zijn er verstrengingen ingevoerd: nieuwbouw kan niet meer worden gefinancierd, grondaankoop niet meer, de rentevoetberekening wordt aangepast in functie van de winstgevendheid van het Vlaams Woningfonds, de minimum-rentevoet wordt opgetrokken tot 2 procent, het minimuminkomen wordt opgetrokken naar 10.000 euro, er is een snellere herziening van de lening mogelijk. Al deze maatregelen zijn logisch, maar brengen op zich geen al te groot volumebeperkend effect met zich mee omdat het meestal over een beperkt aantal dossiers gaat.

Volgens mij is dat ook het geval bij de herfinanciering. Minister, ik lees in de krant dat u hier iets aan wilt doen, maar ik zou u toch willen vragen om er twee keer over na te denken. Als je kijkt naar het aantal dossiers – het zijn er geen veertig op een paar duizend –, dan zal het niet veel effect hebben, maar het zal wel een groot effect hebben op zij die er een beroep op doen. Meestal gaat het over mensen die uit de echt gescheiden zijn, die plots met één inkomen een lening moeten afbetalen. U weet dat de voorwaarde om een sociale lening te kunnen herfinancieren, is dat meer dan de helft van het netto-inkomen naar de lening gaat. Voor die mensen is het echt nuttig en nodig dat de mogelijkheid tot herfinanciering blijft bestaan. Minister, welke maatregelen denkt u nog te kunnen nemen – zo het al een beleidsdoelstelling van u is – om te gaan naar een stevige volumebeperking van het aantal leningen?

Mijn tweede vraag gaat over de leningsinstellingen zelf, het Vlaams Woningfonds en de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen. Ik denk dat we het erover eens zijn dat, mocht het bord worden afgeveegd en mochten we van nul kunnen beginnen om een sociaal leningstelsel te bedenken, er geen twee instellingen zouden worden opgericht om eenzelfde product in de markt te zetten. Minister, wat is uw visie? Kunt u al iets zeggen over de mogelijke aanpassing van structuren van de instellingen die die leningen verstrekken?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, voor mijn bijkomende vraag baseer ik mij niet op een recent krantenartikel, maar ik ga eventjes terug in de tijd.

Eind jaren 90 heeft de toenmalige Vlaamse Regering gewerkt aan een verzekering tegen inkomensverlies. In de loop van de jaren is die naam omgevormd tot een verzekering gewaarborgd wonen. Het is een zeer interessant instrument voor sociale bescherming. De verzekering gewaarborgd wonen is gratis, want de verzekeringskosten worden door de Vlaamse overheid gedragen. De aanvrager hoeft dus geen premie te betalen. De verzekering gewaarborgd wonen kan worden gebruikt als men in een bepaalde periode onvrijwillig werkloos of arbeidsongeschikt wordt. Het is dus een verzekering ter bescherming van een aantal mensen die ongewild werkloos of arbeidsongeschikt worden.

In het Vlaams regeerakkoord staat dat de verzekering gewaarborgd wonen verder zal worden gepromoot in samenwerking met de bankensector en de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM) omdat de SHM's een bepaalde functie hebben bij het verstrekken van sociale leningen.

Minister, de beleidsnota komt eraan en er wordt gewerkt aan een nieuw premiestelsel voor de sociale leningen. Op welke manier kan de verzekering gewaarborgd wonen hierop worden toegepast en hoe kan ze gepromoot worden?

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx (N-VA): Ik herinner me dat er eind vorige legislatuur een beetje consensus was gegroeid over de vraag of we met de commerciële banken een gesprek moesten aangaan omdat het verwijt vaak te horen was dat banken in het verleden te laks waren, maar de laatste tijd te streng zouden zijn. Minister, hebt u de intentie om in de toekomst eens met de commerciële banken aan tafel te gaan zitten en te praten over deze niche van hun markt?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, collega's, het klopt wat de heer Vandenbroucke zegt, namelijk dat we op 1 januari 2014 tot een éénleningenbesluit zijn gekomen en dat we de voorwaarden en modaliteiten bij enerzijds de VMSW en anders het VWF geharmoniseerd hebben. We hebben inderdaad, onder de bevoegdheid van mevrouw Van den Bossche, een aantal aanpassingen gedaan, zoals het invoeren van een minimuminkomen van 10.000 euro. We hebben toen ook het jaar van het referentie-inkomen gewijzigd. Maar we waren toen ook van plan om bepaalde zaken uit te sluiten: nieuwbouw, herfinanciering en grondaankoop.

Waarom is dat toen niet gebeurd? Ik denk dat u het al zelf hebt aangegeven, maar het is toen niet gebeurd omdat we de wooncode nog moesten aanpassen en dat ging niet meer op het einde van de legislatuur. De uitsluitingen – de zaken die niet meer in aanmerking komen voor een sociale lening zoals nieuwbouw, herfinanciering en grondverkoop – zullen we proberen te regelen via het Programmadecreet. In een andere fase gaan we werken aan de aanpassing van het éénleningenbesluit, maar daar zal ik straks meer over zeggen.

Ik kan al wel zeggen – en de opmerking is gemaakt door de heer Vandenbroucke en mevrouw Hostekint – dat herfinanciering wordt uitgesloten, met een uitzondering voor mensen die uit de echt scheiden. U hebt de punten aangehaald – het is niet zo dat u mij op het idee hebt gebracht – en het lijkt mij redelijk logisch. Het gaat inderdaad maar over een zeer klein volume van leningen, maar wij vinden dat mensen die scheiden de kans moeten blijven hebben om een woning te verwerven.

De drie uitsluitingscriteria die wij via het Programmadecreet zullen regelen, raken 6,5 procent van alle sociale leningen. Als je er de herfinancieringsdossiers in het kader van een echtscheiding aftrekt – goed voor 2,7 procent –, dan blijft er nauwelijks 4 procent over. Dit is dus absoluut geen manier om iets te besparen of wat dan ook. Dit is eigenlijk gewoon goed beleid, beleid dat in de vorige legislatuur is overeengekomen en dat nu via het Programmadecreet wordt geregeld.

Mevrouw Hostekint heeft me ook gevraagd of het budget voor de sociale leningen in de meerjarenbegroting wordt herzien. Neen, het volume blijft constant. Natuurlijk moeten we wel afstand nemen van de eenmalige bijpassing van 600 miljoen euro in februari van dit jaar omdat het geld voor sociale leningen toen al op was. Dat gaan we dit jaar doen, maar het volume blijft constant.

Wat we wel bijkomend zullen onderzoeken om het éénleningenbesluit verder aan te passen, is een regionale differentiatie. Nu is de maximumwaarde van een woning 205.000 euro, voor heel Vlaanderen hetzelfde. We weten allemaal dat een woning in een stad als Gent, Antwerpen, Hasselt duurder is dan een woning in Riemst. Ik denk dat het nuttig is om dat te onderzoeken.

We gaan ook onderzoeken of we iets moeten doen aan de boveninkomensgrenzen. Met de voorwaarden die nu gelden, zouden 80 procent van alle mensen aanspraak kunnen maken op een sociale lening, met dien verstande dat ze maar een huis zouden mogen kopen van 205.000 euro. Puur, alleen gebaseerd op het inkomen, zou 80 procent van de mensen een sociale lening kunnen vragen. Ik denk dat een deel van die mensen zich zou kunnen wenden tot de reguliere markt, tot de reguliere banken om een lening te krijgen zodat er meer ruimte is voor die mensen die echt niet kunnen lenen bij een gewone bank. Dat zullen we dus onderzoeken.

Net zoals een sociale woning is een sociale lening een zeer belangrijk instrument, maar ik vind het ook heel belangrijk dat die middelen terecht komen bij die mensen die het echt nodig hebben en vooral bij hen die nergens anders terecht kunnen. Een herziening moet dus grondig onderzocht worden.

Er is ook gevraagd of er overgangsmaatregelen worden genomen. Neen, die zijn ook nog nooit genomen. Mevrouw Coppé heeft gevraagd welk budget er nu nog beschikbaar is voor de rest van 2014. Sinds het concept van sociale leningen van kracht is – sinds 2000 dacht ik –, worden we elk jaar geconfronteerd met het feit dat het budget op is. Het is wel zo dat iemand die nu een sociale lening heeft gekregen, die ook krijgt. Het is niet omdat het budget over een maand wellicht helemaal op zal zijn, mensen hun lening niet meer gaan krijgen. Een aanvraag wordt goedgekeurd, enkel wanneer het geld nog voorhanden is.

Mensen die een sociale lening hebben aangevraagd en die is goedgekeurd, krijgen die. Er komt geen overgangsmaatregel en die is er in het verleden ook nooit geweest. Dit is allesbehalve een besparing. Het volume blijft hetzelfde. De budgetten blijven dezelfde. We gaan alleen na of dit instrument niet beter kan worden gemaakt zodat het echt terecht komt bij die doelgroep die er het meeste nood aan heeft.

Mevrouw Coppé, u vroeg naar de budgettaire marge. Bij de VMSW is er nog 80 miljoen euro en bij het VWF 91 miljoen euro beschikbaar. De lening kan niet voor een sociale kavel want dat is grondaankoop, maar het kan wel voor een sociale koopwoning.

Dan waren er vragen over de timing. De uitsluitingsvoorwaarden gaan we regelen via het programmadecreet. Het gaat dan over het al dan niet gedifferentieerd werken en de inkomensgrenzen bovenaan een beetje verlagen zodat dit geld bij

de juiste doelgroep terechtkomt. Dit is geen besparing, maar er wel voor zorgen dat meer mensen uit een minder rooskleurige situatie aanspraak zullen kunnen maken op sociale leningen. Nu wordt niet gewerkt met een of andere prioritering. Wie eerst vraagt, krijgt eerst.

Het is mijn betrachting om in het voorjaar van 2015 de aanpassing van het eenleningenbesluit aan de regering voor te leggen. Alles zal normaal op 1 januari 2016 kunnen ingaan. De uitsluitingscriteria zullen al worden geregeld in het programmadecreet. Ik hoop ook dat enkelen heb gerustgesteld dat de uitsluiting van de herfinanciering niet zal gelden voor mensen die uit de echt scheiden.

Mijnheer Vandenbroucke, u vroeg naar mijn visie over het feit dat er twee instellingen naast elkaar bestaan. In het kader van de consolidatie van zowel de VMSW als het VWF moet worden nagegaan of we de back-offices niet beter op elkaar kunnen afstemmen. Dat zou efficiënter zijn en het is ook noodzakelijk.

Mevrouw Taeldeman, u vroeg naar de verzekering gewaarborgd wonen. In het regeerakkoord staat dat we de banken zelf zullen benaderen en ervoor zullen pleiten om het systeem automatisch bekend te maken. Veel banken doen dat nu niet. Mensen die zich tot een bank richten, zijn zich vaak niet bewust van dit eventuele voordeel. Dit is iets belangrijks. Gewaarborgd wonen geldt wel voor alle soorten leningen en niet enkel voor sociale. Als we bij de banken gaan aankloppen om dit systeem te promoten, dan gaat het over alle vormen van leningen.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Een aantal maatregelen had al de intentie om goedgekeurd te worden. Ik kan er perfect inkomen dat er een beperking is voor nieuwbouw of grondaankoop. Wat betreft de herfinanciering is het een geruststelling dat mensen die uit de echt scheiden of alleen vallen, daarvan worden uitgesloten. Het blijft wel een probleem voor mensen die in de werkloosheid terechtkomen of plots hun inkomen verliezen.

U pleit voor een herziening van de inkomensgrenzen omdat nu veel mensen in aanmerking komen voor dergelijke lening.

Het is wel een feit dat het voor velen steeds moeilijker wordt om een eigen woning te verwerven via een lening bij een commerciële bank. Heel veel jongeren kunnen geen lening krijgen omdat er een enorme eigen inbreng wordt vereist. Als we die mensen de toegang tot een sociale lening ontzeggen, dan betekent dit dat iedereen die geen spaarboekje van thuis uit meekrijgt en alles op eigen kracht moet doen, wordt uitgesloten van het verwerven van een eigen woning. Daarenboven is er al heel wat onrust gezaaid met de hervorming van de woonbonus. Dat maakt het al moeilijker om een eigen woning te verwerven. Als deze maatregel daar nu nog eens bovenop komt, wordt het voor jonge starters zo goed als onmogelijk.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé (CD&V): Minister, u hebt een duidelijk antwoord gegeven en hebt velen gerustgesteld dat de nieuwe regelgeving zal ingaan op 1 januari 2016. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Dat gaat over het eenleningenbesluit? Uiteindelijk zeggen we hetzelfde. Voor wie ambitie heeft, is het duidelijk dat ze nog onder het oude systeem vallen tot 2016. U zegt dat dit niet meer zal gelden voor nieuwbouw en grondaankoop, maar wel voor sociale koopwoningen. Ik dacht dat het de bedoeling was dat de subsidies voor sociale koopwoningen zouden verdwijnen. Kunt u dat verduidelijken?

Het is belangrijk dat sociale leningen verder blijven bestaan voor mensen die het nodig hebben. Mensen die zijn aangewezen op sociale huurwoningen, kunnen nu door de sociale leningen nog net zelf een eigendom verwerven. Eigendomsverwerving blijft belangrijk en dat is ook opgenomen in het regeerakkoord. Uw antwoord is dus geruststellend.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp·a): Minister, ik wil graag de puntjes op de i zetten wat betreft de beslissingen uit de vorige legislatuur. Herfinancieringen hebben we er toen niet uitgehaald, wel nieuwbouw en bouwgrond. Het gaat immers om erg weinig dossiers. Het zijn mensen die in grote problemen zitten en dat zijn niet alleen zij die uit de echt gescheiden zijn. Ik vind het positief dat u dat aan het bekijken bent.

Wat betreft de inkomensgrenzen, klopt het dat veel mensen in theorie in aanmerking kunnen komen voor een sociale lening, ook mensen met een minder dan bescheiden inkomen. De grootste beperkende factor is echter de maximale verkoopwaarde. Iemand met een deftig inkomen kan voor de maximale verkoopwaarde van 220.000 euro in een stad als Gent daar maar een bijzonder kleine en weinig aantrekkelijke woning voor kopen. Iemand die terecht kan bij een commerciële bank, gaat daar ook naartoe om meer te kunnen lenen en een grotere woning te kopen. Zoals mevrouw Hostekint zegt, vragen banken dermate veel inbreng dat zelfs mensen met een normaal inkomen niet in aanmerking komen voor een lening. We hebben wel de rentevoeten voor dat type van klanten voor een sociale lening stevig verhoogd. Die mensen betalen 4 procent en meer. Dat is meer dan de marktrente. Wie een lening kan krijgen bij een commerciële bank gaat niet de overstap maken naar het Vlaams Woningfonds of de VMSW omdat die daar een hogere maximumrente betalen dan bij een commerciële bank. Ik vraag me dan ook af of het nuttig is om aan de bovenkant af te toppen. Er moet naar andere maatregelen worden gekeken als u het volume per se wilt beperken.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Hostekint, het verheugt me dat u blij bent dat we bij de herfinanciering echtscheidingsgevallen uitsluiten. U haalt ook het voorbeeld aan van iemand die zijn werk verliest. Het instrument gewaarborgd wonen dient daar nu net voor. Ik deel uw bekommernis, maar er zijn nog andere instrumenten dan een sociale lening om aan die bekommernissen tegemoet te komen.

Mevrouw Coppé, in het regeerakkoord is inderdaad opgenomen dat er geen subsidies meer worden gegeven aan maatschappijen voor de bouw van sociale koopwoningen. We willen wel een kader creëren waardoor het mogelijk blijft voor maatschappijen om dat te blijven doen, weliswaar zonder subsidies. Verschillende maatschappijen hebben laten weten dat ze dat ook willen. Als iemand zo'n sociale koopwoning wil kopen, kan dat inderdaad met een sociale lening. Bovendien kunnen maatschappijen nu ook, met zelfs een voorkeepsrecht voor de zittende huurder, bepaalde delen van hun patrimonium verkopen. Daar geldt een sociale lening ook voor, maar niet voor sociale kavels.

Mijnheer Vandenbroucke, u maakt enkele terechte punten, onder andere over het maximuminkomen. We gaan een aantal zaken onderzoeken en de regionale differentiatie van de maximumprijs is daarbij zeker aan de orde.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Ik blijf mijn bezorgdheid uitdrukken. Natuurlijk bestaat het systeem van de verzekering gewaarborgd wonen, maar die moet veel algemener worden dan vandaag het geval is. Velen hebben zo'n verzekering niet. Als mensen naar een bank gaan, moet dat bijna automatisch worden aangeboden. Dat is nu niet het geval en velen glippen door de mazen van het net. Voor zo iemand die zijn werk of inkomen verliest, blijft de herfinanciering via een sociale lening een oplossing.

Ik waarschuw ook voor de herziening van de inkomensgrens. Mensen met een gewoon inkomen die pas starten, kunnen vandaag geen lening krijgen bij een bank omdat ze geen eigen spaargeld hebben. Als we jonge mensen de kans willen blijven geven om een eigendom te verwerven, moet u daar goed over nadenken.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé (CD&V): Het antwoord van de minister volstaat.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Joris Poschet tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de Vlaamse uitwerking van het Interfederaal Plan tegen Homo- en Transfobie – 118 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister, homofoob en transfoob geweld is de laatste jaren regelmatig in het nieuws geweest. Ihsane Jarfi werd in april 2012 het slachtoffer van de eerste 'officieel erkende' moord met homofoob motief in België. Daarnaast haalde homofoob en transfoob geweld de laatste jaren spijtig genoeg menigvuldig het nieuws. Het zette de politiek ertoe aan een reeks maatregelen te nemen op verschillende beleidsniveaus. Een van de meest alomvattende initiatieven was de uitwerking van een Interfederaal Actieplan tegen Homofoob en Transfoob Geweld in januari 2013. Het plan bevatte maatregelen op zeer uiteenlopende vlakken, waaronder een betere wetgeving, preventiebeleid, sensibilisering, opvolging en vervolging van geweldplegers.

In juni 2013 werd hierop verder gebouwd via het Interfederaal Actieplan ter bestrijding van Homofobe en Transfobe Discriminatie. De verschillende regeringen hebben zich toen geëngageerd om de structurele discriminatie van LGBT's (lesbian, gay, bisexual, transgender) weg te werken via de aanpassing van wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op het vlak van genderidentiteit, relatien en gezinsvorming en huisvesting. Er is ook het engagement genomen om stereotypen over LGBT's te bestrijden alsook het verbreden van de normen om iedereen, ongeacht gaardheid, een plaats te geven binnen onze gemeenschap, via onderwijs en jeugd, werk, welzijn en gezondheid en sensibilisering.

De afspraak is dat elke regering maatregelen neemt met betrekking tot de bevoegdheden die tot het eigen beleidsniveau behoren. Dit betekent dat de Vlaamse Gemeenschap een zeer belangrijke rol speelt.

Voor de coördinatie is een interfederale stuurgroep opgericht. Die stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de kabinetten van de betrokken ministers. De stuurgroep evalueert de vooruitgang en de uitvoering van het plan, bepaalt de timing en staat in voor de communicatie over het plan.

Minister, aangezien een actieve rol van de Vlaamse minister van Gelijke Kansen hiervoor van het grootste belang is, zou ik u graag om wat verduidelijking over een aantal zaken vragen.

Welke doelstellingen schuift u in de interfederale stuurgroep naar voren? Welke concrete stappen wenst u binnen het eigen beleidsniveau te zetten? Plant u, bijvoorbeeld, overleg met de minister van Welzijn over LGBT's in rusthuizen of met de minister van Onderwijs over sensibiliseringsprojecten in scholen? Engageert u er zich toe werk te maken van alle in het interfederaal actieplan geïdentificeerde actiepunten?

Welke rol zal de Vlaamse Gemeenschap op zich nemen met betrekking tot LGBT's in Brussel? Overlegt u hiervoor met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en met de Brusselse minister van Gelijke Kansen?

Hebt u al overleg gepleegd met de verschillende LGBT-organisaties en -koepel-organisaties die aan het actieplan hebben meegewerkt?

Hoe evalueert u het charter tegen homofobie dat de vorige minister van Gelijke Kansen met de Koninklijke Belgische Voetbalbond heeft afgesloten? Wordt in dit verband een hernieuwde sensibiliseringscampagne gepland?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Voorzitter, de liberale partij vindt dit natuurlijk ook een zeer belangrijk thema. We vinden ook dat de politiek op dit vlak het grote voorbeeld moet geven. Alles begint enigszins bij het Departement Onderwijs en Vorming en het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Minister, als coördinerend minister zou u de minister van Welzijn en zijn activiteiten inzake holebi- en transgenderaangelegenheden dicht bij uw beleid moeten betrekken. Hetzelfde geldt voor de gelijke kansen. U moet de regie stevig in handen houden en dit van nabij opvolgen. Indien dit nodig zou blijken, moet u de overige leden van de Vlaamse Regering bijsturen bij de uitvoering van het Interfederaal Plan tegen Homo- en Transfobie en bij de creatie van een holebivriendelijk beleid.

Als liberalen vinden we het zeer belangrijk dat iedereen in onze samenleving gelijk is, welke nationaliteit of seksuele geaardheid hij ook moge hebben.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, ik zal het kort houden. In de aanloop naar het interfederaal actieplan heeft mijn partij zowel vanuit het federale parlement als vanuit het Vlaams Parlement heel sterk op een samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus aangedrongen. Helaas heeft de federale overheid de gemeenschappen pas in laatste instantie gevraagd rond de tafel te zitten. In dat opzicht lijkt de start van de nieuwe regeringsploegen aan beide kanten een goed moment om na te gaan of die samenwerking kan worden verbeterd. Misschien kunnen de gemeenschappen ditmaal de leiding nemen. Volgens mij is dit perfect mogelijk.

Voor het overige steun ik zeer sterk en zeer nadrukkelijk de bekommernis van mevrouw Van Volcem. We hebben in het verleden een enigszins onaangename ervaring gehad. Met name in het beleidsdomein Welzijn is er wat aarzeling. Er zijn binnen dat domein ook veel andere noden. Ik wil er zeker geen andere interpretatie aan geven. Het is echter een feit dat vaak aarzelend is gereageerd op in mijn ogen pertinente vragen van de holebi- en transgendergemeenschap.

Ik zou dit met voorbeelden betreffende concrete projecten kunnen illustreren, maar dit lijkt me niet nodig. In elk geval onderschrijf ik die bekommernis in sterke mate.

Minister, ik reken erop dat u uw gezag op dit vlak zult aanwenden ten aanzien van de minister van Welzijn, de minister van Onderwijs en alle departementen en beleidsdomeinen waar dit nodig en noodzakelijk is.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik hoop dat het iedereen is opgevallen dat voor het eerst in een Vlaams regeerakkoord uitgebreid aandacht aan homofoob en transfoob geweld wordt geschonken. De beginselen van Yogyakarta zijn ook expliciet vermeld. Als minister van Gelijke Kansen vind ik dit een goede zaak.

Er is me gevraagd welke concrete doelstellingen ik als minister van Gelijke Kansen in de interfederale stuurgroep naar voren zal schuiven. Hierbij lijken drie doelstellingen me belangrijk. Ten eerste moeten we inzetten op de preventie en de bestrijding van geweld. Dat lijkt me redelijk evident. Ten tweede moeten we voorzien in een gepaste nazorg voor de slachtoffers van dat geweld. Ten derde moeten we ook het heteronormatief denken aanpakken. Dit lijken me zeer belangrijke doelstellingen.

Er is me tevens gevraagd welke concrete stappen ik wil zetten. Ik verwijs in dit verband naar de concrete acties die tijdens de bespreking van de beleidsnota aan bod zullen komen. Zoals ik al heb vermeld, zullen de 29 beginselen van Yogyakarta het aanknopingspunt van mijn beleid vormen. Dit past binnen allerlei verdragen over de mensenrechten. Op dat vlak kan iedereen op beide oren slapen.

We beschikken over het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. Daar lopen momenteel twee onderzoeken naar geweld tegen respectievelijk transgenders en holebi's. De resultaten van die onderzoeken worden eind dit jaar verwacht. Zodra we die resultaten hebben ontvangen, zal ik die uiteraard goed bestuderen en evalueren. Ik zal nagaan welke conclusies we hieruit moeten trekken.

In het onderwijs loopt tot eind dit schooljaar een traject. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van pedagogische studiedagen en van trajectbegeleiding op maat. Het traject houdt in dat wordt gewerkt aan een genderbewuste en holebivriendelijke schoolomgeving.

Dit lijkt me zeer belangrijk. Ik heb zelf twee kinderen, zeven en tien jaar oud, die, soms zonder te beseffen waarover ze het hebben, allerlei woorden als scheldwoorden gebruiken. Ik vind dat totaal ongepast. Ik ben me er, naast mijn eigen verantwoordelijkheid als ouder, van bewust dat de schoolomgeving op dit vlak een nuttige bijkomende werking kan hebben.

Ik wacht nog even af. Ik zal de resultaten evalueren en eventueel met de minister van Onderwijs vergaderen over de vraag hoe we een en ander eventueel moeten aanpassen of voortzetten. Ik wil ook nagaan of we al dan niet vooruitgang hebben geboekt.

Ik zal natuurlijk ook overleg met de minister van Welzijn plegen. Dit beleidsdomein wordt natuurlijk met ontzettend veel moeilijke uitdagingen geconfronteerd. Er moet echter wat meer dan een beetje aandacht aan gelijke kansen worden besteed. Ik ben er gerust in dat minister Vandeurzen dit ter harte zal nemen.

Het gaat natuurlijk ook om andere beleidsdomeinen. De heer Poschet heeft een concrete vraag over het beleidsdomein Sport gesteld. Ik zal daar straks dieper op ingaan.

Het interfederaal actieplan bevindt zich momenteel in de eindfase. Eind dit jaar worden de resultaten verwacht. De vertegenwoordigers van het middenveld en onderzoekers evalueren het actieplan momenteel. Ik heb, net als inzake armoedebestrijding, het voorrecht in de Federale Regering over een goede collega te beschikken die zich met gelijke kansen bezighoudt. Naast mijn overleg met de overige leden van de Vlaamse Regering, zal ik ook op regelmatige basis overleg met de bevoegde staatssecretaris plegen. Op basis daarvan zullen we nagaan welke stappen op welk bestuursniveau kunnen worden gezet.

Wat de situatie in Brussel betreft, zal ik overleg met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en met minister Gatz plegen. Ik zal uiteraard ook overleggen met staatssecretaris Debaets, die ook voor het gelijkheidsbeleid bevoegd is. Het lijkt me evident alle bestuursniveaus hierbij te betrekken. Het betreft, net als de armoedebestrijding, een zeer horizontale bevoegdheid die op verschillende bestuursniveaus betrekking heeft.

Ik heb in het nabije verleden al concrete overlegmomenten gehad. Zo heb ik al overleg gepleegd met çavaria, een organisatie die de vraagsteller zeker niet onbekend is. Tijdens het overleg met deze koepelvereniging van holebi-, transgender- en soortgelijke verenigingen is het interfederaal plan aan bod gekomen. Ik heb toen al een insteek gegeven. De jongerenkoepel Wel Jong Niet Hetero is ook al op bezoek geweest.

Tot slot is me nog een concrete vraag over een lopende actie gesteld. Minister Muylers heeft, in samenspraak met voormalig minister Smet, een actie met betrekking tot de homofobie in de voetbalwereld ontwikkeld. Ik heb het even bij minister Muylers nagevraagd en ik kan hier melden dat in de voetbalwereld een gloednieuwe toolkit zal worden gelanceerd. Het betreft een praktisch instrument dat holebinegativiteit moet voorkomen en aanpakken.

We weten dat het homofobe gedrag in typische machokringen nog erger dan elders is. We moeten dat tegengaan. Ik zal nagaan of we deze aanpak, in samenspraak met minister Muylers, kunnen verruimen. Volgens mij bestaat in de voetbalwereld een redelijk negatieve perceptie van alles wat met holebi's te maken heeft. Dit geldt echter ook in andere sporten. Net zoals we in het onderwijs over een aantal trajecten beschikken en projecten hebben ontwikkeld om voor holebivriendelijkheid te zorgen, kunnen we dit in de sport breder aanpakken. Dit moet niet enkel en alleen in de voetbalwereld gebeuren.

Het is nu nog te vroeg om al een grondige evaluatie van lopende projecten te starten. Ik wil ook nog geen nieuwe campagnes lanceren. Het lijkt me beter de huidige campagnes bij te sturen en, indien nodig, nieuwe voorstellen te doen. Op bepaalde gebieden moeten volgens mij nog bijzonder veel tandjes worden bijgestoken.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, ik dank u voor uw exhaustief antwoord. Ik ben zeer blij dat u de principes van Yogyakarta als uitgangspunt hanteert en dat u vooral op het vlak van de heteronormativiteit wilt werken. Daar ligt volgens mij de kern van veel problemen. Dit wordt vaak onder de noemer van zogezegde cultuurgerelateerde problemen verdoezeld. Volgens mij schuilt de kern bij de heteronormativiteit. Ik ben ook zeer blij dat u overleg met de Brusselse overheid pleegt.

Momenteel is er aan de overkant van de straat een beetje heisa over al dan niet homofobe uitspraken of mails. Dat debat moeten we hier niet voeren. Dit vormt voor bepaalde mensen echter ook een aanleiding om aan te tonen dat ze niet homofob zijn.

Ik wil de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken de hand reiken. Misschien kan hij met betrekking tot de Rainbow Cops wat meer doen. Onder minister Milquet lag dat alvast moeilijk. De nieuwe staatssecretaris van Asiel en Migratie moet dan weer voldoende aandacht schenken aan asielzoekers die hier omwille van hun seksuele geaardheid asiel aanvragen. We zullen dit, samen met onze partijgenoten in het federaal parlement, opvolgen.

Minister, ik kijk in elk geval met belangstelling uit naar uw beleidsnota.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.